

Vlaamse overheid

Agentschap WVG en Onderwijsinspectie

Inspecties Integrale Jeugdhulp

Focus op de rechtspositie van de minderjarige

Naam voorziening:

Adres:

Tel.:

e-mail:

Identificatienummer :

Verslagnummer. :

Datum inspectie:

Inspecteur:

Gesprek met :

Inrichtende macht:

Adres:

Directeur/ verantwoordelijke:

I. Basisgegevens

Basisgegevens voorziening

1. Sector

- BJB
  - Begeleidingstehuis
    - Leefgroepwerking
    - kamertraining
  - Gezinstehuis
  - OOC
- Personen met een Handicap
  - Internaten
  - OBC
  - Semi-internaten
  - Kortopvang
  - Thuisbegeleiding
  - Pleegzorg

Problematiek van het kind

  - mentaal gehandicapt
  - fysiek gehandicapt
  - sensorieel gehandicapt
  - gedragsproblemen
  - meervoudig gehandicapt
- CAW
  - JAC
  - Neutrale bezoekerimte
- CGG
- CIG
- Kind & Gezin
  - CKG
  - VK
- CLB

2. Werkvorm(en) en modules

Werkvorm(en)

- residentieel
- semi-residentieel
- ambulantly

De voorziening biedt modules aan in

- Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp
- Niet Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp

3. Aantal begeleide minderjarigen

- .....
- Niet bekend

4. Ligging van de voorziening

- Grootstedelijk
- Stedelijk
- Landelijk

5. Centralisatie van de werking

Voorziening situeert zich op :

- Meerdere vestigingsplaatsen
- Eén vestigingsplaats

De voorziening geeft zelf aan te werken op :

- Een gecentraliseerde wijze
- Een gedecentraliseerde wijze
- Voor sommige afdelingen gecentraliseerd, voor andere gedecentraliseerd

6. Gegevens doelgroep begeleide minderjarigen

- 0-5 jaar
- 6-11 jaar
- 12-18 jaar
- Meerderjarigen (op vrijwillige basis)

Basisgegevens geïnspecteerde setting

1. Focus inspectie

De inspectie focust zich op :

- Één vestigingsplaats
- De gehele voorziening (ga naar ontwikkeling van beleid)

2. Aantal begeleide minderjarigen focus inspectie

Aantal begeleide minderjarigen op geïnspecteerde afdeling/vestigingsplaats

- .....
- Niet bekend

3. Leeftijd doelgroep focus inspectie

Leeftijd doelgroep begeleide minderjarigen in geïnspecteerde afdeling/vestigingsplaats

- 0-5 jaar
- 6-11 jaar
- 12-18 jaar
- Meerderjarigen (op vrijwillige basis)

Enkel PH

Problematiek van het kind in geïnspecteerde afdeling/vestigingsplaats :

- mentaal gehandicapt
- fysiek gehandicapt
- sensorieel gehandicapt
- gedragsproblemen
- meervoudig gehandicapt

4. Werkvorm focus inspectie

Werkvorm geïnspecteerde afdeling/vestigingsplaats

- residentieel
- semi-residentieel
- ambulantly

5. Regiogegevens

Bestuurlijk arrondissement : ....

Gerechtelijk arrondissement : .....

II. Ontwikkeling van beleid

Op 5 mei 2004 werd het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp goedgekeurd door het Vlaams Parlement en op 7 mei 2004 werd het bekrachtigd door de Vlaamse regering. Dit decreet vormde samen met het decreet betreffende de integrale jeugdhulp, ook wel kaderdecreet genoemd, het startpunt voor de hervorming van de jeugdhulpverlening in Vlaanderen. Beide decreten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ze werden immers tegelijkertijd behandeld en goedgekeurd in het Vlaams Parlement.

Het decreet rechtspositie trad in werking op 1 juli 2006. Het decreet betreffende de integrale jeugdhulp kenmerkt zich door een gefaseerde inwerkingtreding sinds 2004. Sinds 1 januari 2008 is het kaderdecreet volledig in werking getreden.

Er werd door de Vlaamse overheid heel wat geïnvesteerd om de toepassing van deze decreten ingang te doen vinden. De inspectie wil nu nagaan of het expliciteren van de rechtspositie van minderjarigen en het kaderen van een aantal rechten binnen de context van de jeugdhulpverlening invloed hadden op de dagelijkse hulpverleningspraktijk.

In een eerste deel wordt bekeken welke dynamieken de decreten op het beleidsniveau van een voorziening in gang brachten.

1. Implementeren en verbeteren

1.1. Reflectie

- **Er heeft een reflectie plaatsgevonden over het effect dat het DRM heeft op de werking van de voorziening**
- **Bij deze reflectie waren betrokken**
  - De voorziening zelf
    - Directie
    - Coördinatoren, stafmedewerkers, ..(middenkader)
    - Medewerkers
  - Gebruikers van de voorziening
    - Minderjarigen
    - Ouders en opvoedingsverantwoordelijken
    - Andere contextactoren
  - Andere professionals
    - Partners in de jeugdhulpverlening
    - Scholen
    - Andere
- **Methode(s) aan de hand waarvan de reflectie gebeurde**
  - Werkgroep opgericht
  - Visieteksten opgesteld
  - Globale sterkte-zwakte-analyse opgemaakt
  - Sterkte-zwakte-analyse opgemaakt voor bepaalde thema's
  - Andere

Toelichting

Werkpunten

1.2. Verbeterplannen

- Als gevolg van de reflectie werden acties ondernomen
- De acties kregen de vorm van verbeterplannen
- De verbeterplannen maken deel uit van het kwaliteitsbeleid
- Bij de acties/verbeterplannen wordt gefocust op
  - Toegangsbeleid
  - Samenwerking in kader van Integrale Jeugdhulp
    - RTJ
    - CH
    - Andere
  - Informeren en communiceren met de
    - Minderjarige
    - Ouders, opvoedingsverantwoordelijken van de minderjarige
  - Inspraak en participatie in de hulpverlening van de
    - Minderjarige
    - Ouders, opvoedingsverantwoordelijken van de minderjarige
  - Samenstelling van het dossier
  - Toegangsrecht tot het dossier
  - Beleid inzake collectieve inspraak
  - De regels
  - Het sanctiebeleid
  - Vrijheidsbeperkende maatregelen
  - Privacy
  - Klachten
  - Informatie-uitwisseling in de voorziening
  - Informatie-uitwisseling met andere partners in de hulpverlening
  - Andere
  - Geïntegreerde benadering

Toelichting

Werkpunten

1.3. Ondersteuningsinstrumenten

- Er werden middelen ingezet om het personeel te ondersteunen in het toepassen van het decreet Integrale Jeugdhulp en het decreet rechtspositie minderjarigen
- Middelen die werden/worden ingezet zijn :
  - Brochures van de Vlaamse Overheid
  - Zelf ontwikkelde brochures
  - Brochures door andere instanties ontwikkeld
  - Evaluatie-instrumenten
  - Werkgroepen
  - Materiaal Integrale Jeugdhulp ter beschikking gesteld
  - Zelf ontwikkelde instrumenten ter beschikking gesteld
  - Andere

Toelichting

Werkpunten

2. Doelgroep

- In de voorziening worden minderjarigen begeleid die
  - Bekwaam worden geacht om al hun rechten uit te oefenen
  - Niet bekwaam worden geacht om al hun rechten uit te oefenen
- De voorziening heeft een visie uitgewerkt over wanneer ze minderjarigen bekwaam achten om al hun rechten uit te oefenen

Toelichting

Werkpunten

3. Vorming

3.1. Vormingsplan

- De voorziening beschikt over een vormingsplan

Indien er een vormingsplan is

- Het decreet rechtspositie heeft een plaats in het vormingsplan
- Er werd gepeild naar de behoeften van de hulpverleners op vlak van vorming inzake DRM
- De noden van de voorziening op vlak van vorming over het decreet rechtspositie zijn in kaart gebracht

Indien er geen vormingsplan is of als het decreet rechtspositie geen plaats heeft in het vormingsplan

- Hulpverleners volgden wel vorming rond het decreet rechtspositie
- De vorming die rond het decreet rechtspositie werd georganiseerd, bestond uit
  - enkele initiatieven van individuele hulpverleners
  - eenmalig een algemene vorming
  - deelname aan de vorming die door de Vlaamse Overheid werd georganiseerd
  - deelname aan vorming die door koepels werd georganiseerd
  - een ander soort initiatief

Toelichting

Werkpunten

3.2. Bereik van de vorming

- De vormen in het kader van het decreet rechtspositie zijn gericht op alle hulpverleners
- Buiten het bereik van de vorming vallen
  - Nieuw aangeworven hulpverleners
  - Administratief personeel
  - Onderhoudspersoneel
  - Deeltijds werkenden
  - Nachtdiensten
  - Andere
  - Geen

Toelichting

Werkpunten

4. Toegangsbeleid

- De voorziening heeft haar toegangsbeleid uitgeschreven
- De voorziening evalueert de toegankelijkheid van haar aanbod
- De evaluatie van de toegankelijkheid wordt gemaakt met inbreng van
  - De voorziening zelf
    - Directie
    - Coördinatoren, stafmedewerkers, ..(middenkader)
    - Medewerkers
  - Gebruikers van de voorziening
    - Minderjarigen
    - Ouders en opvoedingsverantwoordelijken
    - Andere contextactoren
  - Andere professionals
    - Partners in de jeugdhulpverlening
    - Scholen
    - Andere
- De evaluatie heeft geleid tot een bijsturing van het toegangsbeleid

Toelichting

Werkpunten

5. Participatie aan de netwerken Integrale Jeugdhulp

5.1. Situering

- De voorziening is op de hoogte van de werking van de netwerken Integrale Jeugdhulp
- De voorziening is op de hoogte van de werking van
- De voorziening valt onder
  - 1 regio Integrale Jeugdhulp, namelijk : .....
  - Meerdere regio's Integrale Jeugdhulp, namelijk : .....

5.2. Netwerk Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulpverlening (RTJ)

5.2.1. Deelname aan het netwerk RTJ

- **De voorziening neemt deel aan het netwerk RTJ**
- **Ze doet dit door**
  - actief te participeren in de regionale stuurgroep(en)
  - actief te participeren aan (een) werkgroep(en)
  - zich te laten informeren via verslaggeving
  - andere manieren

Toelichting

Werkpunten

5.2.2. Gebruik van de expertise van het netwerk RTJ

- **De expertise van het netwerk RTJ wordt gebruikt**
  - om haar toegangsbeleid te optimaliseren
  - om te garanderen dat binnen een redelijke termijn en binnen de beschikbare hulp de meest gepaste beschikbare jeugdhulpverlening wordt geboden
  - om de informatieverstrekking te optimaliseren
  - bij verontruste situaties
  - voor de coördinatie wanneer 2 of meerdere hulpaanbieders (in complexe situaties) hulp aanbieden aan één cliënt
  - voor cliëntoverleg
  - voor het zorgvuldig verwijzen van een cliënt naar een andere hulpaanbieder
  - voor andere dingen
  - nee

Toelichting

Werkpunten

5.3. Netwerk Crisisjeugdhulpverlening (CJ)

5.3.1. Deelname aan het netwerk CJ

- **De voorziening neemt deel aan het netwerk CJ**
- **Ze doet dit door**
  - actief te participeren in de regionale stuurgroep(en)
  - actief te participeren aan (een) werkgroep(en)
  - een opdracht van het hulpprogramma op te nemen
  - zich te laten informeren via verslaggeving
  - andere manieren

Toelichting

Werkpunten

5.3.2. Gebruik van de expertise van het netwerk CJ

- **Het hulpprogramma Crisis heeft invloed op de werking van de voorziening**
  - omdat de eigen crisisjeugdhulp geoptimaliseerd wordt
  - omdat er een effect is op vlak van instroom, doorstroom en uitstroom
  - voor andere dingen
  - nee
- **Alle crisishulpvragen worden beantwoord**

Toelichting

Werkpunten

Toepassing

In dit deel wordt bekeken hoe de decreten in de dagelijkse hulpverleningspraktijk ingang vinden. De toepassing van de onderzochte thema's verifiëren we door enerzijds na te gaan of er in de voorziening werkinstrumenten zijn ontwikkeld die de hulpverleners ondersteunen, anderzijds verifiëren we de toepassing aan de hand van de reconstructie van enkele geselecteerde cases. Het is de bedoeling hierdoor een beeld te krijgen van de toepassing van de thema's voor concrete minderjarigen in de praktijk.

Korte situering geselecteerde cases

1. De positie van de minderjarige in de eigen hulpverlening

Artikel 11 van het DRM stelt dat de minderjarige recht heeft op duidelijke, toereikende en voor hem begrijpelijke informatie over de jeugdhulp en over alle zaken die daarmee verband houden. De minderjarige heeft dus recht op informatie over de hulpverleningsvorm die hem wordt aangeboden en over wat hiermee verband houdt. Hij moet ook zijn rechten in de hulpverlening kennen. We zullen nagaan of deze informatie aan hem wordt verstrekt.

De minderjarige heeft bovendien ook recht op participatie bij de totstandkoming en de uitvoering van de jeugdhulp die hem wordt verleend (art 16, 17 DRM). We zullen nagaan of deze inspraak plaatsvond op sleutelmomenten in de hulpverlening.

1.1. Informeren van de minderjarige

1.1.1. Informeren van de minderjarige over zijn rechten in de jeugdhulpverlening

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat elke minderjarige** (voor wie een hulpverlening is opgestart) **schriftelijke informatie krijgt over zijn rechten in de jeugdhulp**
- **Bij het begin van de hulpverlening krijgen de minderjarigen schriftelijke informatie over hun rechten in de jeugdhulp**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.

- **De schriftelijke informatie die bij het begin van de hulpverlening wordt gegeven, is aangepast aan het profiel van de minderjarigen**
  - Voor ... van de ... geselecteerde minderjarigen
  - Er wordt geen schriftelijke informatie gegeven

- **Bij het begin van de hulpverlening geeft een hulpverlener aan de minderjarigen een (mondelijke) toelichting over hun rechten in de jeugdhulp**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - Er wordt geen schriftelijke informatie gegeven

Toelichting

Werkpunten

1.1.2. Informeren van de minderjarige over de hulpverleningsvorm

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat elke minderjarige (voor wie een hulpverlening is opgestart) schriftelijke informatie krijgt over de hulpverleningsvorm waarin hij terecht is gekomen**
- **De minderjarige krijgt schriftelijke informatie over de hulpverleningsvorm waarin hij op dat moment zit**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.
- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat elke minderjarige (voor wie een hulpverlening is opgestart) informatie krijgt over de reden waarom hij in de hulpverleningsvorm terecht is gekomen**
- **De minderjarige is op de hoogte gebracht van de reden waarom hij in de hulpverleningsvorm is terecht gekomen**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.

Toelichting

Werkpunten

1.2. Informeren van de ouders

1.2.1. Informeren van de ouders over hun rechten in de jeugdhulpverlening

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat de ouders van elke minderjarige** (voor wie een hulpverlening is opgestart) **schriftelijke informatie krijgen over hun rechten in de jeugdhulp**
- **Bij het begin van de hulpverlening krijgen de ouders informatie over hun rechten m.b.t. de jeugdhulp aan hun kind**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind
  - In ... van de ... geselecteerde cases is dit niet mogelijk
- **Bij het begin van de hulpverlening geeft een hulpverlener aan de ouders een (mondelijke) toelichting over hun rechten in de jeugdhulp**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - Er wordt geen schriftelijke informatie gegeven

Toelichting

Werkpunten

1.2.2. Informeren van de ouders over de hulpverleningsvorm

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat de ouders van elke minderjarige** (voor wie een hulpverlening is opgestart) **schriftelijke informatie krijgen over de hulpverleningsvorm waarin hun kind terecht is gekomen**
- **De ouders krijgen schriftelijke informatie over de hulpverleningsvorm waarin hun kind is terecht gekomen**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind
  - In ... van de ... geselecteerde cases is dit niet mogelijk
- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat de ouders van elke minderjarige** (voor wie een hulpverlening is opgestart) **informatie krijgen over de reden waarom hun kind in die hulpverleningsvorm terecht is gekomen**
- **De ouders zijn op de hoogte van de reden waarom hun kind in de hulpverleningsvorm is terecht gekomen**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind
  - In ... van de ... geselecteerde cases is dit niet mogelijk

Toelichting

Werkpunten

1.3. Inspraak en participatie

1.3.1. De minderjarige en zijn mening over de hulpverleningsvorm

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat aan elke minderjarige wordt gevraagd wat zijn mening is over de hulpverleningsvorm waarin hij terecht is gekomen.**

- **De mening van de minderjarige over de hulpverleningsvorm waarin hij terecht kwam, is gevraagd**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.

- **De minderjarige is akkoord met de hulpverleningsvorm**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases werkt de voorziening met de minderjarige aan het groeien in het akkoord

In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.

Toelichting

Werkpunten

1.3.2. De ouders en hun mening over de hulpverleningsvorm

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat aan de ouders wordt gevraagd wat hun mening is over de hulpverleningsvorm waarin hun kind terecht kwam.**

- **De mening van de ouders over de hulpverleningsvorm waarin hun kind terecht kwam, is gevraagd**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind

In ... van de ... geselecteerde cases is dit niet mogelijk

- **De ouders zijn akkoord met de hulpverleningsvorm**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases werkt de voorziening met de ouders aan het groeien in het akkoord.

In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind

In ... van de ... geselecteerde cases is dit niet mogelijk

Toelichting

Werkpunten

1.3.3. Inspraak bij de hulpverleningsdoelstellingen

- **Er worden hulpverleningsdoelstellingen geformuleerd**

In ... van de ... geselecteerde cases

In ... van de ... geselecteerde cases wordt een hulpverleningstraject opgemaakt

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat elke minderjarige inspraak heeft bij het formuleren van zijn hulpverleningsdoelstellingen**

- **De minderjarige heeft inspraak bij het opstellen van de doelstellingen van zijn hulpverlening**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat de ouders van elke minderjarige inspraak hebben bij het formuleren van zijn hulpverleningsdoelstellingen**

- **De ouders hebben inspraak bij het opstellen van de doelstellingen van de hulpverlening aan hun kind**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind

In ... van de ... geselecteerde cases is inspraak van de ouders niet mogelijk

1.3.4. Inspraak bij de periodieke evaluaties

- **Er vinden periodieke evaluaties van de hulpverlening plaats**

In ... van de ... geselecteerde cases

Niet van toepassing

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat elke minderjarige inspraak heeft bij de periodieke evaluaties van zijn hulpverlening**

- **De minderjarige heeft inspraak in de periodieke evaluaties**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.

- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat de ouders van elke minderjarige inspraak hebben bij de periodieke evaluaties van de hulpverlening van hun kind**
- **De ouders hebben inspraak in de periodieke evaluaties**
In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind
In ... van de ... geselecteerde cases is inspraak van de ouders niet mogelijk

1.3.5. Inspraak bij de afronding van de hulpverlening

- **Er vindt een afronding van de hulpverlening plaats**
In ... van de ... geselecteerde cases
In ... van de ... geselecteerde cases is de hulpverlening nog lopende
In ... van de ... geselecteerde cases was een afronding niet mogelijk
- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat elke minderjarige inspraak heeft bij de afronding van zijn hulpverlening**
- **De minderjarige heeft inspraak bij de afronding van de hulpverlening**
In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
In ... van de ... geselecteerde cases is de hulpverlening nog lopende
In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.
- **De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... waardoor ze voorziet dat de ouders van elke minderjarige inspraak hebben bij de afronding van de hulpverlening van hun kind**
- **De ouders hebben inspraak bij de afronding van de hulpverlening van hun kind**
In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind
In ... van de ... geselecteerde cases is de hulpverlening nog lopende
In ... van de ... geselecteerde cases is inspraak van de ouders niet mogelijk

Toelichting

Werkpunten

2. Het dossier

Het dossier van de minderjarigen is een essentieel werkinstrument voor de hulpverlening. We verifiëren of de voorziening op een correcte wijze met de dossiergegevens omgaat en hoe het toegangsrecht wordt toegepast.

2.1. Een dossier

- **Elke minderjarige** (voor wie een hulpverlening is opgestart) **heeft een eigen dossier**
- **Het dossier en medische gegevens**
  - Gegevens over de gezondheid van de minderjarige maken deel uit van één dossier maar zijn onderscheiden van de andere gegevens
  - Het dossier is een medisch dossier
  - Medische gegevens worden in een apart dossier bewaard.

Toelichting

Werkpunten

2.2. Gegevens over de minderjarige

- Gegevens over minderjarigen bevinden zich op meerdere plaatsen
- De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... die bepaalt welke gegevens van een minderjarige waar worden genoteerd
- De voorziening/afdeling beschikt over een procedure, werkwijze, ... die bepaalt wanneer de gegevens van de minderjarigen in het dossier worden gecentraliseerd
- De gegevens van de minderjarigen worden op de sleutelmomenten in de hulpverlening in het dossier gecentraliseerd

Toelichting

Werkpunten

2.3. Omgaan met het dossier

- Het dossier bevat de informatie die nodig is om de hulpverleningsdoelstellingen te realiseren (finaliteit)
- Rekening houdend met het proportionaliteitsbeginsel zijn de gegevens in verhouding tot wat nodig is om de minderjarigen te begeleiden

Toelichting

Werkpunten

2.4. Bewaren van dossier

- Verantwoordelijkheden voor het bewaren, verwerken en vernietigen van gegevens liggen vast
- De dragers met informatie van minderjarigen worden veilig bewaard

Toelichting

Werkpunten

2.5. Conformiteit van het toegangsrecht

- Er bestaat een regeling inzake het toegangsrecht tot dossiers

In de regeling inzake het toegangsrecht tot dossiers zijn volgende items correct opgenomen :

Recht op toegang tot gegevens die enkel de minderjarige betreffen

- Elke minderjarige heeft recht op toegang tot de gegevens over zichzelf, behalve de 3 exceptiegronden (gegevens verstrekt door derden en die zij als vertrouwelijk hebben bestempeld; stukken van gerechtelijke overheden; gegevens waar minderjarige niet over werd geïnformeerd omdat dit in zijn belang is)
- De toegang tot het dossier wordt binnen de 15 dagen verleend nadat de minderjarige erom vraagt
- De minderjarige heeft toegang tot de gegevens die enkel hemzelf betreffen door middel van inzage
- Op verzoek van de minderjarige worden de documenten die hij aanreikt, toegevoegd aan zijn dossier
- De minderjarige heeft het recht om zijn versie van de feiten te geven van elementen die vermeld zijn in zijn dossier

Toelichting

Werkpunten

2.6. Informeren en participeren inzake het dossier

- **De minderjarige is geïnformeerd over het bestaan van een dossier over hem**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.

- **De minderjarige is geïnformeerd over zijn recht tot toegang tot zijn dossier**

... van de ... geselecteerde cases worden bekwaam geacht in het kader van hun recht tot toegang

In ... van de ... bekwaam geachte minderjarigen te zien in het dossier

In ... van de ... bekwaam geachte minderjarigen op een andere wijze vastgesteld

- **De ouders zijn geïnformeerd over het bestaan van een dossier over hun kind**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind

In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk

- **De ouders zijn geïnformeerd over het recht op toegang tot het dossier van hun kind**

In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier

In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld

In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders niet op de hoogte van de hulpverlening aan hun kind

In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk

Toelichting

Werkpunten

- De voorziening heeft ervaring met minderjarigen die toegang tot het dossier vroegen
- Frequentie dat er door minderjarigen toegang tot het dossier werd gevraagd
- De voorziening heeft ervaring met ouders die toegang tot het dossier vroegen
- Frequentie dat er door ouders toegang tot het dossier werd gevraagd
- Het dossier wordt als open communicatiemiddel gebruikt

Toelichting

Werkpunten

3. De positie van de minderjarige in de werking van de voorziening

De minderjarige heeft naast zijn positie in de eigen hulpverlening, ook een positie ten aanzien van de werking van de voorziening. We gaan hier na hoe het met deze positie is gesteld.

3.1. Inspraak in de werking

Minderjarigen hebben recht op inspraak in de werking van de voorziening. M.a.w. ze hebben inspraak in het gevoerde beleid. We kijken na op welke wijze ze deze inspraak kunnen uitoefenen en op welke wijze hier rekening mee wordt gehouden.

3.1.1. Inspraakvormen

- De voorziening heeft minstens één inspraakvorm uitgewerkt aan de hand waarvan de minderjarigen hun mening kunnen geven over de werking van de voorziening
- Inspraakvormen die voor de minderjarige bestaan, zijn
  - een (suggestie)bus
  - een (suggestie)register
  - collectief overleg met bewoners
  - een ander soort overlegorgaan
  - een tevredenheidsonderzoek
  - andere
- De minderjarigen worden geïnformeerd over de manier waarop ze hun mening kunnen geven via de inspraakvorm(en)
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.
  - Er zijn geen inspraakvormen voor minderjarigen

Toelichting

Werkpunten

- De voorziening heeft minstens één inspraakvorm uitgewerkt aan de hand waarvan de ouders hun mening kunnen geven over de werking van de voorziening
- Inspraakvormen die voor de ouders bestaan, zijn
  - een (suggestie)bus
  - een (suggestie)register
  - een overlegorgaan
  - een tevredenheidsonderzoek
  - andere
- De ouders worden geïnformeerd over de manier waarop ze hun mening kunnen geven via de inspraakvorm(en)
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk

- Er zijn geen inspraakvormen voor ouders

Toelichting

Werkpunten

3.1.2. Collectief overleg

(enkel voor (semi)residentiële voorzieningen)

- **Er bestaat een collectief overlegorgaan**
- **Het collectief overleg wordt op een systematische wijze georganiseerd**
- **Er wordt een schriftelijke weergave van het collectief overleg opgemaakt**
- **De voorziening stimuleert dat de minderjarigen inspraak hebben in de globale werking van de voorziening tijdens het collectief overleg**

Toelichting

Werkpunten

- **De minderjarigen zijn geïnformeerd over hun recht op deelname aan het collectief overleg dat georganiseerd wordt**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.
  - Er wordt geen collectief overleg georganiseerd
- **De minderjarigen van de geselecteerde cases namen reeds deel aan de bewonersvergaderingen**
  - ... van de ... geselecteerde minderjarigen : nooit
  - ... van de ... geselecteerde minderjarigen : af en toe
  - ... van de ... geselecteerde minderjarigen : meestal
  - ... van de ... geselecteerde minderjarigen : altijd
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.
  - Er wordt geen collectief overleg georganiseerd

Toelichting

Werkpunten

3.1.3. Acties in kader van inspraak door minderjarigen

- De voorziening biedt haar medewerking om de elementen die door de minderjarigen naar voor worden gebracht over de werking te realiseren
- De voorziening kan voorbeelden geven van voorstellen van minderjarigen die invloed hadden op de werking van de voorziening
- De voorziening biedt haar medewerking om de elementen die door de ouders naar voor worden gebracht over de werking te realiseren
- De voorziening kan voorbeelden geven van voorstellen van ouders die invloed hadden op de werking van de voorziening

Toelichting

Werkpunten

Enkel voor (semi) residentiële voorzieningen

Onder dit hoofdstuk komen een aantal thema's aan bod die enkel relevant zijn voor (semi)residentiële settings. Er werd bewust voor gekozen om ze op te nemen in deze inspectieronde omdat ze een wezenlijke stempel drukken op het dagelijks functioneren van een minderjarige in een (semi)residentiële voorziening.

2.2. Regels en sanctiebeleid

3.2.1. Regels

- De regels zijn uitgeschreven
- De regels zijn uitgeschreven in

Toelichting

Werkpunten

- **De minderjarigen zijn geïnformeerd over de regels die in de voorziening moeten worden nageleefd**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases zijn de minderjarigen geïnformeerd over slechts een deel van de regels
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.
  - De regels zijn niet uitgeschreven
- **De ouders zijn geïnformeerd over de regels die in de voorziening moeten worden nageleefd**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders geïnformeerd over slechts een deel van de regels
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk
  - De regels zijn niet uitgeschreven

Toelichting

Werkpunten

3.2.2. Sanctiebeleid

3.2.2.1. Een uitgeschreven sanctiebeleid

- **Het sanctiebeleid is uitgeschreven**
- **Het sanctiebeleid is uitgeschreven in**
  - Het huishoudelijk reglement
  - Een informatiebrochure
  - Een specifiek document
  - Het kwaliteitshandboek
  - Een ander document

Toelichting

Werkpunten

3.2.2.2. Een sanctiebeleid conform met de geïnspecteerde elementen

---

Het sanctiebeleid voldoet aan volgende bepalingen :

- Onthouding van maaltijden is geen sanctie
- Ontzeggen van bezoekrecht is geen sanctie
- Het gebruik van een afzonderingsruimte is geen sanctie
- Vrijheidsbeperkende maatregelen zijn geen sanctie

Toelichting

Werkpunten

3.2.2.3. Uniforme toepassing

- Er wordt bewaakt dat individuele hulpverleners op dezelfde manier met het sanctiebeleid omgaan
- Er wordt bewaakt dat sancties niet afhankelijk zijn van individuele hulpverleners door ...

Toelichting

Werkpunten

3.2.2.4. Betrokkenheid van de minderjarigen

- **De minderjarigen zijn geïnformeerd over het sanctiebeleid van de voorziening**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige.
  - Het sanctiebeleid is niet uitgeschreven

- **De ouders zijn geïnformeerd over het sanctiebeleid van de voorziening**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk
  - Het sanctiebeleid is niet uitgeschreven

Toelichting

Werkpunten

3.3. Afzondering en andere vrijheidsbeperkende maatregelen

3.3.1. Afzondering in een afzonderingsruimte

3.3.1.1. De afzonderingsruimte

- Er is een afzonderingsruimte
- De afzonderingsruimte is voldoende
  - veilig
  - hygiënisch
  - comfortabel
  - rustgevend
- Er is voldoende toezicht mogelijk

Toelichting

Werkpunten

3.3.1.2. Gebruik van de afzonderingsruimte

- Er wordt gebruik gemaakt van de afzonderingsruimte om minderjarigen af te zonderen
- De afzonderingsruimte wordt enkel gebruikt als het gedrag van de minderjarige
  - risico's inhoudt voor zijn eigen fysieke integriteit
  - risico's inhoudt voor de fysieke integriteit van de medebewoners of personeelsleden of materieelvernietigend werkt.

Toelichting

Werkpunten

3.3.1.3. Het huishoudelijk reglement

- Er bestaan duidelijk omschreven procedures voor het afzonderen
  - Ja, er bestaan hiervoor duidelijk omschreven procedures in een huishoudelijk reglement
  - Ja, er bestaan hiervoor duidelijk omschreven procedures maar niet in een huishoudelijk reglement
  - Nee, er bestaan geen procedures

Het huishoudelijk reglement (of ander document) beschrijft :

- de inrichting van de afzonderingsruimte
- het beveiligingsdossier
- de duur van de beveiliging
- het toezicht

Toelichting

Werkpunten

3.3.1.4. Het beveiligingsdossier

- Er is een beveiligingsdossier
- In het beveiligingsdossier worden al de afzonderingen geregistreerd

Toelichting

Werkpunten

3.3.1.5. Uniforme toepassing

- Er wordt bewaakt dat individuele hulpverleners op dezelfde manier met afzonderen omgaan
- Er wordt bewaakt dat het afzonderen van een minderjarige niet afhankelijk is van een individuele hulpverlener door ...

Toelichting

Werkpunten

3.3.1.5. Betrokkenheid van minderjarigen

- **De minderjarigen zijn geïnformeerd over de bepalingen in het huishoudelijk reglement over afzondering**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige
  - In ... van de ... geselecteerde cases zijn de minderjarigen geïnformeerd via een ander soort document
  - Er bestaan geen duidelijk omschreven procedures over afzonderen

- **De ouders zijn geïnformeerd over de bepalingen in het huishoudelijk reglement over afzondering**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk
  - In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders geïnformeerd via een ander soort document
  - Er bestaan geen duidelijk omschreven procedures over afzonderen

Toelichting

Werkpunten

- **Maatregelen inzake afzondering t.a.v. minderjarigen worden opgenomen in het hulpverleningsproces**

Toelichting

Werkpunten

3.3.2. Andere vrijheidsbeperkende maatregelen

3.3.2.1. Gebruik van andere vrijheidsbeperkende maatregelen

- Er wordt gebruik gemaakt van andere vrijheidsbeperkende maatregelen
- **Andere vrijheidsbeperkende maatregelen worden enkel gebruikt als het gedrag van de minderjarige**
  - risico's inhoudt voor zijn eigen fysieke integriteit
  - risico's inhoudt voor de fysieke integriteit van de medebewoners of personeelsleden of materieelvernietigend werkt.

Toelichting

Werkpunten

3.3.2.2. Het huishoudelijk reglement

- **Er bestaan duidelijk omschreven procedures voor andere vrijheidsbeperkende maatregelen**
  - Ja, er bestaan hiervoor duidelijk omschreven procedures in een huishoudelijk reglement
  - Ja, er bestaan hiervoor duidelijk omschreven procedures maar niet in een huishoudelijk reglement
  - Nee, er bestaan geen procedures

Toelichting

Werkpunten

3.3.2.3. Het beveiligingsdossier

- Er is een beveiligingsdossier
- In het beveiligingsdossier worden al de vrijheidsbeperkende maatregelen geregistreerd.

Toelichting

Werkpunten

3.3.2.4. Uniforme toepassing

- Er wordt bewaakt dat individuele hulpverleners op dezelfde manier met de vrijheidsbeperkende maatregelen omgaan
- Er wordt bewaakt dat het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen niet afhankelijk zijn van individuele hulpverleners door ...

Toelichting

Werkpunten

3.3.2.5. Betrokkenheid van minderjarigen

- **De minderjarigen zijn geïnformeerd over de bepalingen in het huishoudelijk reglement over de vrijheidsbeperkende maatregelen**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk omwille van specifieke kenmerken van de minderjarige
  - In ... van de ... geselecteerde cases zijn de minderjarigen geïnformeerd via een ander soort document
  - Er bestaan geen duidelijk omschreven procedures over vrijheidsbeperkende maatregelen
- **De ouders zijn geïnformeerd over de bepalingen in het huishoudelijk reglement over de vrijheidsbeperkende maatregelen**
  - In ... van de ... geselecteerde cases te zien in het dossier
  - In ... van de ... geselecteerde cases op een andere wijze vastgesteld
  - In ... van de ... geselecteerde cases niet mogelijk
  - In ... van de ... geselecteerde cases zijn de ouders geïnformeerd via een ander soort document
  - Er bestaan geen duidelijk omschreven procedures over vrijheidsbeperkende maatregelen

Toelichting

Werkpunten

- **Maatregelen inzake vrijheidsbeperkende maatregelen t.a.v. minderjarigen worden opgenomen in het hulpverleningsproces**
  - Ja, het gebeurt systematisch
  - Ja, het gebeurt nu en dan
  - Ja, het is eens gebeurd, maar het was eenmalig
  - Nee

Toelichting

Werkpunten

Synthese